

Ölçü, Düzen, Uyum

Beethoven'ın 8. senfonisinin ikinci bölümü metronom ismiyle de anılır. Metronomu müziğe sokan Maelzel mi Beethoven dan etkilendi, ya da tersimi oldu bilmiyorum ama sonuç olarak 8.senfoninin bu bölümünü dinleyen bir metronomu rahatlıkla gözlerinin önüne getirebilirler. Bildiğimiz ise şudur ki Beethoven metronomu ilk kullananlardandır.

F. Konsolos Dr. Aydın ÖZÜ

Metron(ölçü) ve Nomos(düzen) kelimelerinin bir araya gelmesiyle ortaya çıkan bu kelime elbette sadece müzik için elzem değildir.

Ölçüyü iyi kullanmak Jeopolitiğe de aynen müzik de olduğu gibi bir etki yapar. Doğru ölçemezseniz düzeni aksatırsınız. Leningrad kuşatması zamanında Rusların hava saldırılarına karşı uyarmak için kullanılan metronom Leningrad'ın kalbi olarak anıldı. Yine Leningrad 2.dünya savaşında 900 gün Alman kuşatması altında kalmasına rağmen 9 Ağustos 1942 de Beethoven'ın 7.senfonisi ile bir konser vermesini de ihmal edilmedi.

Jeopolitiği müziğe biraz daha taşıyarak sym (ses) phoni(uyum) kelimesindeki uyumuda önem listesine ilave edelim.

Özellikle AI teknolojisinin son yıllarda çok hızlı gelişmesi ile geldiğimiz gün itibari ile ileriye yönelik jeopolitik stratejiler geliştirmek ve tahminler yapmak giderek zorlaşmaya başladı. Ya da ileriye

doğru yapılan tahminler bir süre sonra çok daha önceki zamanlara tarihlenmeye başlıyor. Rakamsal olarak örneğin 2050 için öngörülenler 2035'e gelindiğinde hayata geçebileceği şekliyle güncelleşince genel matematikte büyük bir sorun oluşabiliyor.

Son çeyrek yüzyılda dünya genelinde hem ekonomik hem sosyal gelişmelerdeki süratin çok hızlandığını bir istatistiki çalışma ile anlatan İngiliz iktisat tarihçisi Angus Maddison'un verdiği rakamlar bizi ileriye doğru tahminlerde zorlanacağımız noktaya getiriyor.

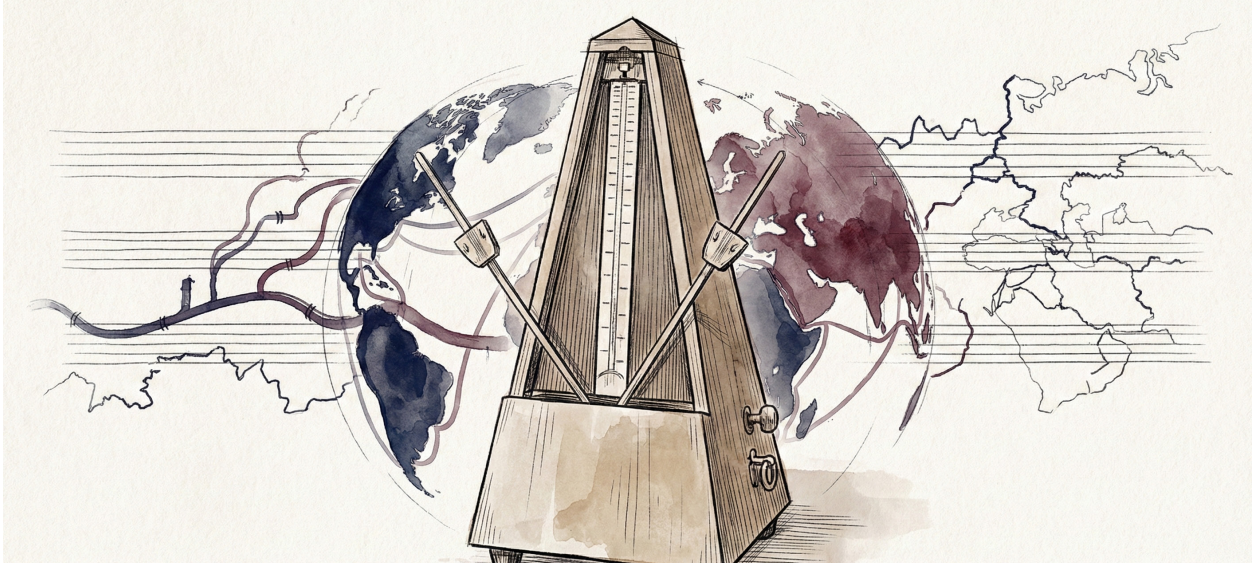
Angus, Milattan sonra 1 yılında GSYH'nin 105 milyon dolar olarak hesaplamış. 2000 yılına gelindiğinde yılda yaklaşık 17 milyar bir GSYH artış ile dünya da 34

trilyon dolarlık bir GSYH büyüklüğüne erişilmiştir. 2025 itibari ile ise artış sürati öyle artmış ki yıllık GSYH yaklaşık 3 trilyon dolarlık yıllık büyüme ile 2025 yılı dünya GSYH'si 110 trilyon doların üstüne çıkmıştır.

Pek çok ekonomik sebeplerin yansısı sosyal sebeplerinde elbette söz konu-

**"Rakamsal olarak
örneğin 2050 için
öngörülenler 2035'e
gelindiğinde hayata
geçebileceği şekliyle
güncelleşince genel
matematikte büyük
bir sorun oluşabiliyor."**

Sri Lanka Fahri Konsolosu, Enerji Danışmanı ve Uluslararası Müzakereci.

su edilebileceği bir çeyrek asır olduğu kuşkusuz. Ben burada derinlemesine nedenlerine girmek yerine sonuçlarına özellikle de bu istatistik üzerinden önümüzdeki dönemlerin ölçümünün nedenli daha da zorlaşacağına dikkat çekmek istedim.

Özellikle de Enerji söz konusu olduğunda ileriye doğru ölçümün çok önemli olduğunun üzerinde durmak isterim. Dolayısıyla rutinin çok üzerinde bir bilgi toplama, takip etme değerlendirme ve ilave konsantrasyon gerekliliği inancındayım.

Jeopolitik rekabet içinde olan iki büyük gücün birbirlerine karşı yapmak zorunda oldukları hesaplardaki hassasiyet kaybolursa tekrar toparlamak üzere devreye sokulan her ilave strateji apayrı maliyetler oluşturur. Hatta savaş söz konusu olsa dahi “gecikmiş savaşın” bile maliyeti farklı olacaktır.

Buradan hareket ile Jeopolitikte her zaman önemli olmakla birlikte özellikle de günümüzde bu önemin çok yukarı ve hassas boyutlara geldiği gündemi oluşturan su ve petrol ile devam edeceğim.

Su-Petrol, Petrol-Su

Vücutlarımızın %70'i

Ciğerlerimizin %90'ı

Beynimizin %70'i

Kanımızın %80'i olan SU

Bir kilo et için 10 ton

Bir elma için 70 litre

Bir fincan kahve için 140 litre harcanan SU

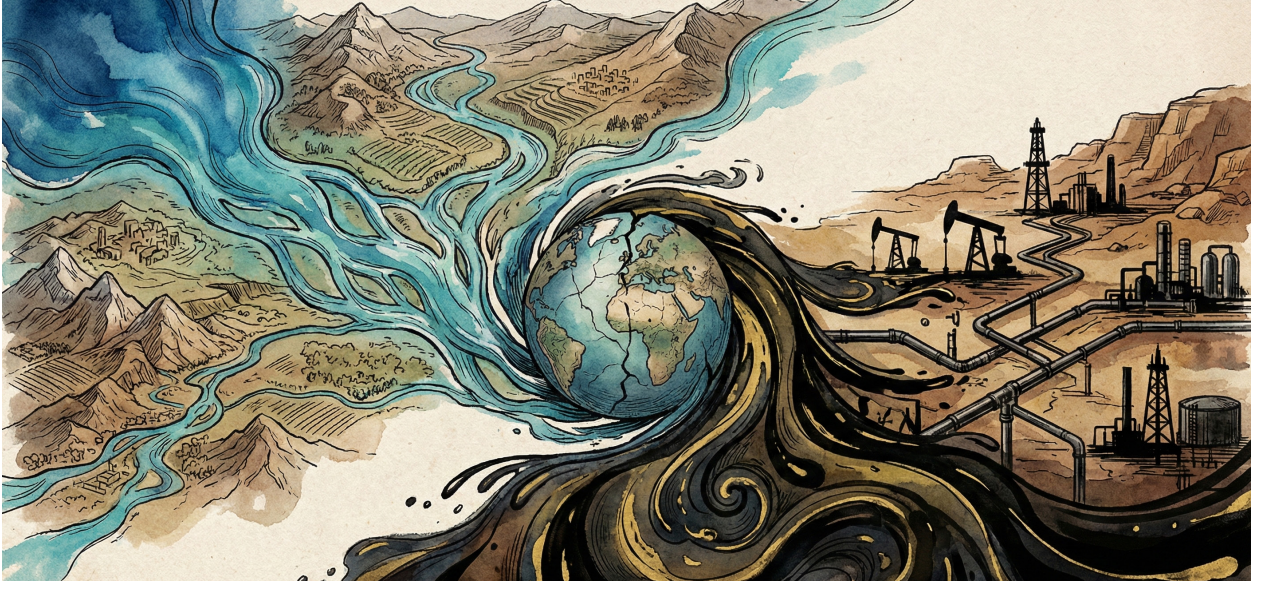
Kuran'da “dibinde ırmakların aktığı bahçe” olarak cennetin tasvir edildiği SU

Efsaneye göre yüz elli gün sularda yüzen Nuh'un gemisini ilahi bir emirle suların çekilmesiyle gemiyi Ağrı dağının Cudi tepesine oturtan SU

Türklerin var oldukları ve dünyaya dağıldıkları kabul edilen Orta Asya'daki kutsal başkentleri Ötügen'den kaynaklarını alan Orhun nehri ve bu suyun kıymetini bilerek Orhun'dan Tuna'ya kadar dünyaya yayılan imparatorluklar kuranların kıymetini bildiği SU

MÖ 5.yüzyılda tarihçi Herodot'un “Mısır Nil'dir, Nil Mısır'dır” dediği SU

Mezopotamya'da binlerce sene evvel yüksek medeniyetlerin oluşmasını sağlayan SU ve bu medeniyetlerin borçlu oldukları suyun kaynağı Türkiye toprak-

larından doğan FIRAT ve DİCLE

Türkiye hem Doğu Akdeniz'de hem de Ortadoğu'da stratejik olarak konumlandırılan FIRAT ve DİCLE

Pek çok uluslararası antlaşmaya konu olan (1921 Ankara antlaşması, 1923 Lozan, 1946 Irak/Türkiye arası vs.) FIRAT ve DİCLE

Olmasa idi Mezopotamya çölleşirdi dedirten FIRAT ve DİCLE

Suyun öneminden başlayarak Fırat ve Dicle'nin stratejik önemine, dolayısıyla Türkiye'nin haritadaki stratejik önemine atıfta bulunduktan sonra dünya genelinde kaynaklara global bakışla bir göz atalım. Dünyanın en stratejik olarak en çok önemsendiği kaynakları enerji ve su kaynakları diyebiliriz. Dolayısıyla doğal olarak gündemdeki en önemli konusu da enerji ve su kaynaklarının güvenliği olacaktır.

İşte burada kaynakların kontrolü meselesi devreye girer, Enerji içinden de özellikle PETROL

Fiyat, Miktar, Kalitenin kontrol edilerek piyasanın kontrolüne sahip olmak istenilen PETROL

Bu kontrole sahip iseniz sahip olmayan-

lara ya da olamayanlara karşı size hem ekonomik hem jeopolitik üstünlükler şansı veren PETROL

Şu anda halen devam eden bağımlılığına bağlı olarak diğer alternatif enerji kaynaklarını kendi sistemi içindeki dengeleri bozmadan devreye sokan bazen de devreden çıkarabilen PETROL

Bitti bitecek derken yeni teknolojiler ile kendine yeni imkanlar yaratan PETROL

Savaşların bile çıkmasına neden olabilen eğer çıkarsa da en çok ihtiyaç olan PETROL

Dünyanın jeopolitik refleksleri SU ve PETROL kaynakları üzerinden bazen gizli bazen açık rekabetlere sahne olmaya devam edecektir.

Bu kaynaklardan yoksun olmak kadar sahip olmak da olası pek çok zorluğu beraberinde getirebilir. Her iki durumun güvenliği de hayati önem taşır. Uzun dönemleri tahmin yeteneğine ve yüksek strateji kabiliyetine sahip olarak böylesi hassas dengelerin olduğu her türlü konjonktürde muhtemel gelebilecek zararları bertaraf etmek mümkün olabilir.

Yeter ki SU ve PETROL ün Global Stratejik önemi her zaman en üst seviyede kalsın.